

Posudek diplomové práce

Jany Věříšové

nazvané:

Sociální opora v nemoci.

Srovnání subjektivního pohledu „nepsychiatrického“ a „psychiatrického“ pacienta na svou sociální oporu v nemoci.

Posuzovaná diplomová práce o rozsahu celkem 159 stran je rozdělena do dvou částí.

První – teoretická část – o rozsahu 96 stran pojednává o problematice sociální opory tak, jak je v současné době zpracována v psychologické literatuře.

Druhá část o rozsahu celkem 50 stran podává zprávu o výzkumném úkolu, který realizuje empirický pohled do dané problematiky sociální opory u nepsychiatrických a psychiatrických pacientů.

V teoretické části je značná pozornost věnována širšímu pohledu na problematiku subjektivního pojetí nemoci. Podává se přehled vědních disciplin, které se tím zabývají a velká pozornost se věnována otázce bolesti a stresu. Není opomenuta ani otázka kvality života pacienta.

Problematice vlastního tématu diplomové práce je věnováno celkem 28 stran. Způsob zpracování této kapitoly podává přehled nejzákladnějších poznatků dané tematiky.

Experimentální část práce.

Cíl výzkumu je jasně formulován na s. 96: Hlubší poznání subjektivního pohledu na sociální oporu u vybraných vzorků pacientů. Přesněji: dvou skupin charakterizovaných odlišností diagnostiky jejich nemoci. Záměrem je zjistit společné a odlišné charakteristiky těchto vjemů u vybraných dvou skupin pacientů. Tento záměr je upřesněn stanovením výzkumných hypotéz (s. 96) – co se předpokládá. Autorka neuvádí na základě čeho byly formulovány tyto hypotézy.

Vlastní výzkum byl proveden metodami, které jsou uvedeny na s. 102 a v přílohách. Výběr je vhodný vzhledem k současnému stavu psychologického studia. Problémem však je relativně nízký počet subjektů v každé skupině (20).

Výsledky práce jsou uváděny na s. 107nn.

S ohledem na dané dvě skupiny pacientů bylo by možno zjistit míru souhlasu či odlišností mezi skupinami neparametrickým textem (např. chí-kvadrátem) nebo parametrickým t-testem.

Tím by bylo možno hodnotit rozdíly mezi skupinami, které jsou uvedeny v tabulce III. – VI. a IX až XI. V rozhovoru by bylo dobré zjistit vyjádření autorky k tomu, jaké byly zjištěny **rozdíly v základních dimenzích uvedené v těchto tabulkách a jaká je míra signifikance těchto rozdílů. To by bylo možno považovat za hlavní výsledek empirické práce.**

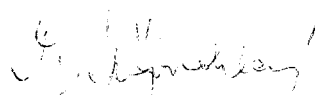
Autorka se rozhodla pro parametrický test závislosti či nezávislosti pomocí Pearsonova koeficientu (r). To je však provedeno jen pro dvojice sledovaných dimenzí nebo hledisek (tabulka VII). Zcela konkrétně: v tab. VII. je v prvním řádku korelace mezi životní spokojenosti a vnímanou sociální oporou uvedena pro každou skupinu zvláště. Základní otázkou však je, je-li rozdíl pro životní spokojenost mezi skupinami signifikantně odlišný nebo ne – stejně jako zda je rozdíl mezi skupinami pro vnímanou sociální oporu signifikantní nebo ne. Kde jsou tyto údaje? Bez nich předložená práce postrádá základní výsledek – při vší velice sofisticky provedené práci s korelačními vztahy.

Doporučené dotazy při obhajobě:

1. Pojetí zvládání těžkostí v psychologii – současný pohled na problematiku. Vlastnímu užšímu pojetí tématiky subjektivního vyrovnávání se se zážitkem nemoci – tzv. coping – je v práci věnováno relativně méně pozornosti (vzdor tomu, že o tom pojednává zasvěcená publikace doc. V. Kebzy – vzdor tomu, že tato publikace je uvedena v seznamu použité literatury).
2. Z jakých materiálů byly odvozeny a jak byly získány základní hypotézy (s. 96)?
3. Problematika statistického zpracování významnosti rozdílů malých vzorků v experimentální skupině.
4. Jaká je statistická signifikance rozdílů údajů uvedených v tabulkách III. až VI a IX až XI (s. 107 – 110 a 124 – 126).

Celkové pojetí posudku:

Práce má relativně dobrou teoretickou část – až na otázku zvládání těžkostí. V empirické části chybí základní údaje o statistické signifikanci rozdílů zjištěných údajů základních sledovaných proměnných u dvou studovaných skupin pacientů (nutno dodat).

profesor PhDr. Jaro Křivohlavý, C.Sc.

V Praze dne 27.8. 2007